

Jak vnímají domov lidé s mentálním handicapem?

Podpořte projekt na Hithitu

To není na hrnčí ském kruhu, audiokniha herce Jana Budaře nebo originální fotografie od uznávaného fotografa. Jednu z mnoha odměn můžete získat za příspěvek v projektu [Schovala jsem se za list](#). Jako bonus hřejivý pocit, že jste druhým splnili sen. Konkrétně devíti lidem s mentální poruchou, kteří se naplno pustili do focení a natáčení na téma domov. Mají nejlepšího učitele – mezinárodně uznávaného fotografa Jindřicha Treita. Pomůžete jim uskutečnit výstavu nejzdařilejších snímků? Na katalog a profesionálně vytištěné velkoformátové fotografie (70 x 100 cm), které budou vystaveny společně se snímky Jindřicha Treita, je potřeba 190 tisíc korun. Přispívat můžete do 9. ledna 2020 na webu [Hithit.com](#). Více se o projektu dozvíte z rozhovoru s autorkou projektu [Ilonou Kulíkovou](#) z [Střediska volného času Lužánky](#).

Kde se vzal název projektu *Schovala jsem se za list*?

V předchozím projektu s klienty stacionáře Gaudium byl patronem také herec Jan Buda. Uskutnilo se mnoho společných akcí a na jednom z koncertů v parku u brněnského Anthroposu její zpravěm doprovázeli i naši mentálně handicapovaní kamarádi. Jedna trochu obézní nezpívající klientka v hledáčku chvíli fotila a chvíli se schovávala na lavičce za javorový list. Na otázku proč se kryje, odpověděla: *Šaby m nevid li!* Tento příběh vyjadřuje zjednodušené a prosté myšlení lidí s mentálním handicapem. Protože jsem seděla za ní, měla jsem možnost vidět na displeji jednoduchého fotoaparátu, jak vidí svět, který fotí, jak zaměřuje focený objekt. Tenkrát mě napadlo dát jim příležitost k vizuálnímu vyjádření jejich vnímání života prostřednictvím focení a prezentovat to na výstavě.

Jak vznikla spolupráce SV Lužánky s fotografem Treitem a Denním stacionářem Gaudium v Brně?

S Jindřichem Treitem jsme začali spolupracovat v roce 2010 na prvním velkém projektu [Jedno světlo](#). Klienti z Gaudia vytvořili velké keramické kachle na téma života, které jsme vystavili společně s velkoformátovými fotografiemi Jindřicha Treita. Projekt jsme prezentovali na jedenácti výstavách po celé republice. Největší zážitek jsme měli z vernisáže v kostele Nejsvětějšího Salvátora v Praze, kde nám výstavu uvedl Mons. Tomáš Halík. ŠDti z Gaudia, jak jim láskyplně říkáme, navštíví naše keramické dílny ufl dvacet pět let.

A pro jste se rozhodli v novat zrovna zdravotn postifeným lidem?

Práce s nimi nás neskute n obohacuje a nabíjí energií. Vidíte, fe to má smysl.

D v ra, fe to taky dokáfbu. Hra, která je baví. Sv t jejich o ima

Jaký je hlavní smysl projektu *Schovala jsem se za list?*

Vnést do ob as jednotvárného flivota rodin hru, kdy spole n dokumentují flivot doma. A tento smysl to splnilo. Odezvy rodi i samotných fotograf jsou velmi pozitivní. Stejn d leflité je, fe díky projektu se na-i kamarádi p edstaví jako auto i krásných fotografií a fe se vyrovnají skute ným um lc m. A to je pro n stra-n d leflité ó vyrovnat se zdravým lidem. Proto fe n kte í si sv j handicap uv domují.

Kolik fotograf /fotografek a filma /filma ek se do projektu zapojilo?

Dev t se svými rodinami. Je jim od 18 do 50 let a v-ichni jsou z [Gaudia](#) afl na jednu autorku. Ta ke mn chodí do keramiky a je výtvarn velmi nadaná, proto jsem ji do projektu p izvala. A dob e jsem ud lala. P vodn m lo být deset autor z Gaudia, ale setkali jsme se s nesouhlasem rodin v souvislosti s GDPR. Takfe se nám potom t flko vybíralo vzhledem ke zdravotnímu stavu ostatních klient . N kterým šd temõ se t esou ruce, n kte í nemají kontrolu síly stisku, takfe focení pro n není zase tak jednoduché. Jde nám ale o autenti nost záb r .

Jedna autorka se zam ila na r zné detaily, které jsou opravdu povedené

Téma výstavy a dokumentárního filmu je domov. M fe–prozradit, co se nej ast ji stává objektem zájm t chto um lc a um lky ?

Fotky mají r zné motivy: rodi e, domácí záti-í, zví átka, sourozenci, ale také struktury, opakované tvary a dal-í. Jedna autorka se zam ila na r zné detaily, které jsou opravdu povedené. Její maminka mi s dojetím v hlase d kovala za mořnost ú asti v tomto projektu, proto fe se díky tomu lépe objasnila povaha dívky. To vás nenechá klidné, dojala jsem se taky.

Takfe je focení a natá ení baví? Jaké jsou jejich reakce?

V t-inou jsou auto i i rodi e nad-ení. N kte í to ale berou jako úkol a ne jako tv r í hru. Po vysv tlení a op tovném poskytnutí fotoaparátu se k tomu staví kreativn ji, více si to uflívají. A z t ch záb r je to také cítit.

Co je jejich hlavní motivace, pro je to tak baví?

Myslím, fe je to pro n nová hra, obohacení n kdy jednotvárného flivota a vlořená d v ra, fe to dokáfbou. A mořná také spojení s rodi i v pln ní jakéhosi úkolu. A radost z tvorby.

Umím umět fotit a natáčet?

Díky podpoře paní primátorky jsme mohli pořídit outdoorové, vysoce odolné fotoaparáty s možností focení pod vodou.

Výsledné dílo chceme prezentovat na festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě

Kdo fotografie a natočený materiál shromáždí a jak jej bude dál zpracovávat?

Fotografie a videa jsem z karty stahovala já a Jindřich Třetí vybíral nejlepší snímky na výstavu. Bylo nesmírně zajímavé pozorovat tak uznávaného fotografa při práci. To jsou chvíle, na které nikdy nezapomenete. Na videích spolupracujeme se studentem FAVU Martinem Dominikem Kratochvílem, který celý projekt dokumentuje. Je také autorem povedeného spotu k představení projektu. Můžete jej vidět na [Facebooku](#) *Schovala jsem se za list*. Po vernisáži Martin sestřihá filmový dokument z nasbíraného materiálu a z rozhovorů s hlavními aktéry projektu, kterými jsou fotografové a jejich rodiny, organizátoři a umělci Jindřich Třetí s patronem Janem Budašem. Výsledné dílo chceme prezentovat na festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě. K výstavě vznikne také krásný katalog, který zpracuje mladá grafika Kristýna Kulíková, studentka FAVU, finalistka ceny Czech grand design.

Kde a kdy budou fotografie vystavené?

V nové Galerii Kazda v ulici Veveří, kde má nyní výstavu streetarter Timo. Výstava je plánována na března.

Bude možné si některou z fotografií koupit?

Fotografie autora s mentálním handicapem je možné získat za podporu na portálu Hithit, kde nyní projekt prezentujeme. Formát A4 v kvalitním tisku za pět set korun a s vlastnoručním podpisem autora. Pokud by šlo o velkoformátovou fotografii z výstavy, cena je mnohem vyšší.

Jaké další odměny mohou lidé získat, když přispějí na vytvoření velkoformátových fotografií a realizaci katalogu?

Na [Hithitu](#) je také možné koupit si autorskou fotografii od Jindřicha Třetího, pokud se zájemce stane mecenášem projektu. A je nádherná! Dále máme pro zájemce velkou fotografii od patrona projektu herce Jana Budaše, ležce to není na kruhu a CD nebo pohádkovou knihu Jana Budaše s vlastnoručním vnováním. V nabídce je za odměnu taky káva a domácí zákusek v naší skvělé kavárně [L Caffé v Lužánkách na Lidické](#) nebo VIP welcome drink s umělci před vernisáží. Stačí si vybrat přímo na Hithitu.

Je to práce s lidy, která dává radost a těší, která vás pohltí a nepustí

A co na projektu nejvíc naplňuje tebe jako autorku?

Každé ráno probudím a těším se, jak budeme v projektu pokračovat. S kolegy z Gaudia pracuji už bezmála dvacet pět let a kontakt s nimi mi dává energii. Má to smysl. Je to práce s lidy, která dává radost a těší, která vás pohltí a nepustí. A jsem moc ráda, že se do projektu zapojili také vychovatelé Gaudia. Víím, že je to taky baví. Bez nich bychom to nedokázali.

Projekt vzniká v [Středisku volného času Lužánky](#) v Brně za podpory Ministerstva kultury a pod záštitou primátorky statutárního města Brna JUDr. Markéty Vaňkové. Více se o projektu dozvíte z [webu](#), [Facebooku](#) a také přímo na [Hithit.com](#).

Auto i fotografií

Iva Ondráčková a archiv Výtvarka Lužánky

Kontakt

Ilona Kulíková, autorka projektu a pedagogka volného času, kulikova@luzanky.cz

Kristýna Kolibová, PR manažerka, kristyna.kolibova@luzanky.cz, 606 260 520